

Narodowy Bank Polski
2001–2006

2001 2002 2003 2004 2005 2006

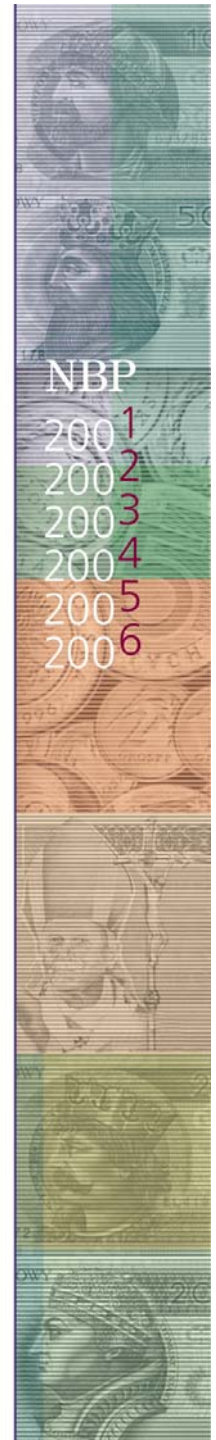
NBP

Narodowy Bank Polski

Cel raportu

- Narodowy Bank Polski jest centralnym bankiem państwa. Zgodnie z Konstytucją RP dba o wartość polskiego pieniądza.
- Raport ***Narodowy Bank Polski 2001-2006*** syntetycznie opisuje charakter, wyznaczniki oraz wyniki reform dokonanych w latach 2001–2006 .

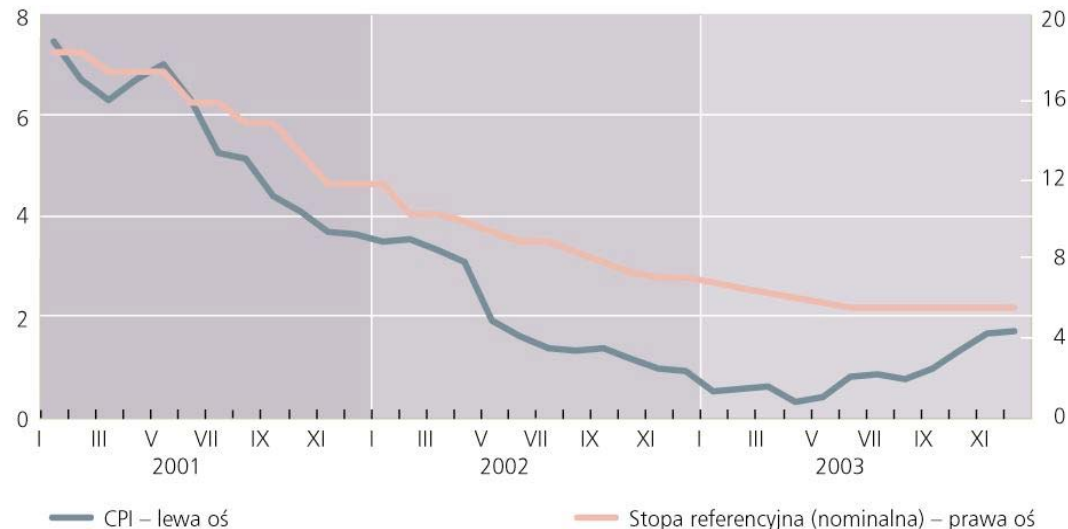
Narodowy Bank Polski 2001–2006

Polityka pieniężna

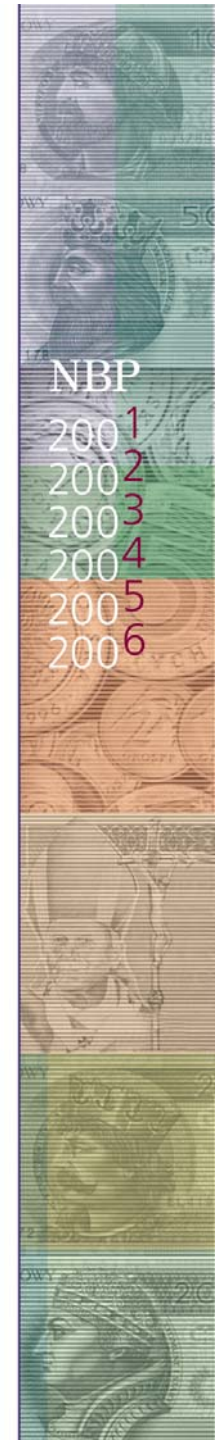
W latach 2001–2006 zakończono rozpoczęty pod koniec 1989 r. proces uzdrawiania pieniądza w Polsce – w pierwszej kolejności obniżając inflację, a następnie stabilizując ją na niskim poziomie.

Inflacja (CPI) i nominalna stopa referencyjna NBP w latach 2001–2003

Źródło: Narodowy Bank Polski.

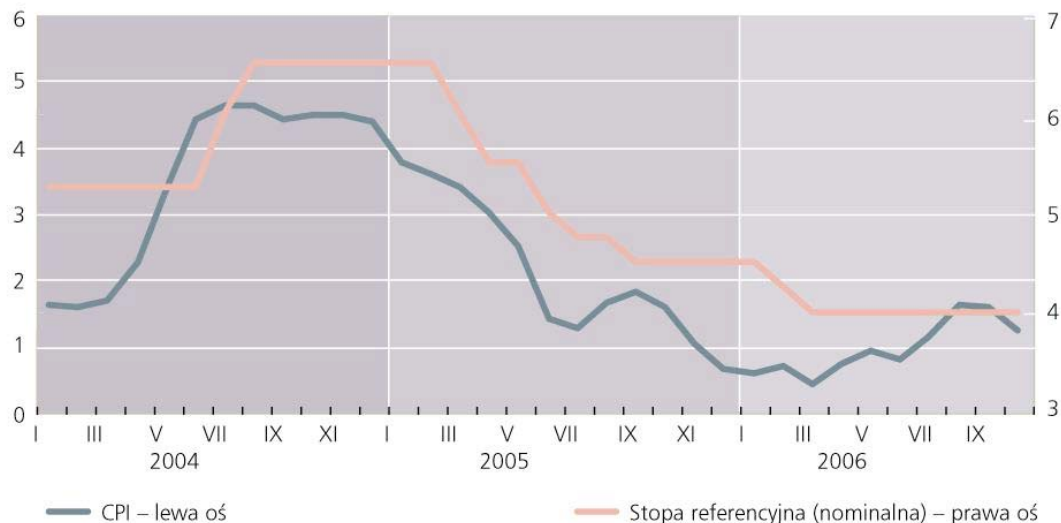
Narodowy Bank Polski 2001–2006

Polityka pieniężna - cd

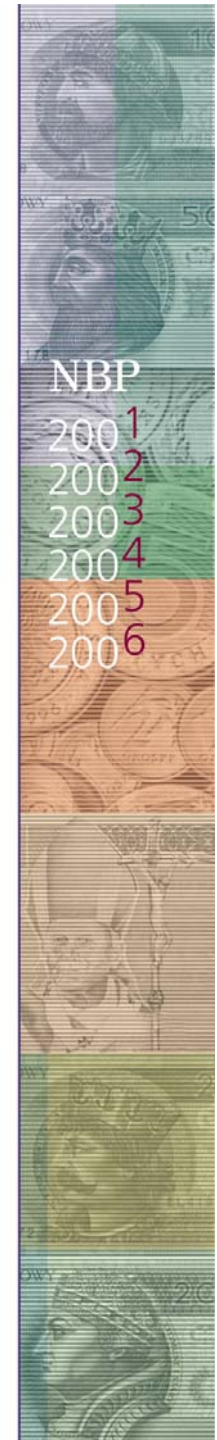
Pozwoliło to na radykalne obniżenie stóp procentowych. Stopa referencyjna – główna stopa procentowa NBP – spadła z 19 do 4 proc. Spadły także stopy realne – stopa referencyjna po odjęciu inflacji obniżyła się o prawie 9 pkt. proc.

Inflacja (CPI) i nominalna stopa referencyjna NBP w latach 2004–2006

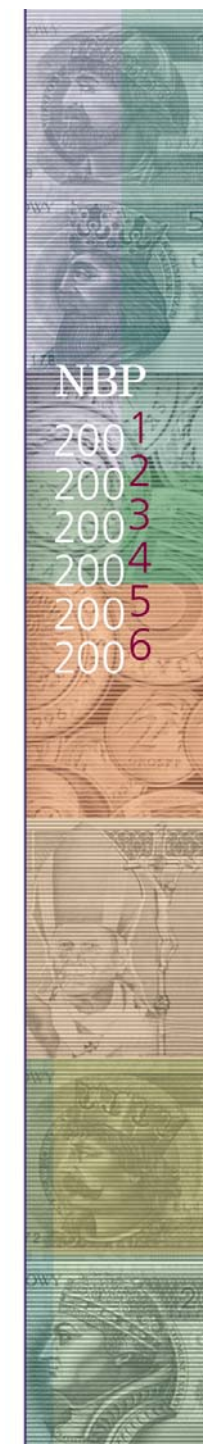
Źródło: Narodowy Bank Polski.

Narodowy Bank Polski 2001–2006

Badania

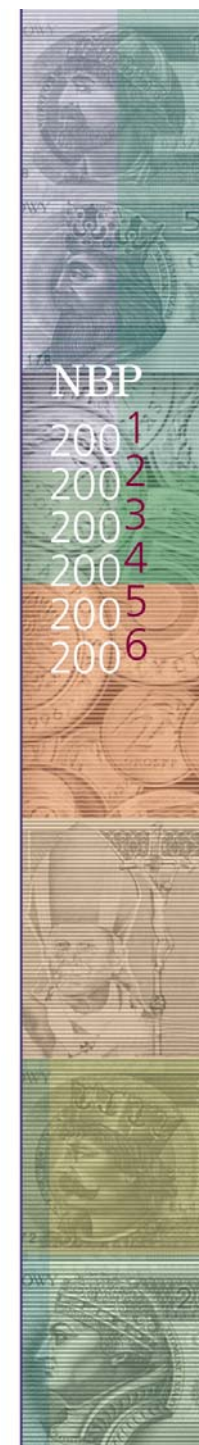
- NBP rozszerzył tematykę, zakres oraz metody i instrumenty badań naukowych prowadzonych na potrzeby wykonywania podstawowych zadań banku centralnego.
- **Pogłębiono badania nad:**
 - polityką pieniężną,
 - mechanizmem transmisji monetarnej,
 - oczekiwaniami inflacyjnymi, systemem finansowym,
 - finansami publicznymi,
 - gospodarką światową,
 - koniunkturą,
 - przedsiębiorstwami i gospodarstwami domowymi.
- **Rozpoczęto nowe badania nad:**
 - determinantami rozwoju ekonomicznego,
 - rynkiem pracy,
 - rynkiem nieruchomości.

Narodowy Bank Polski 2001–2006

Zarządzanie rezerwami dewizowymi

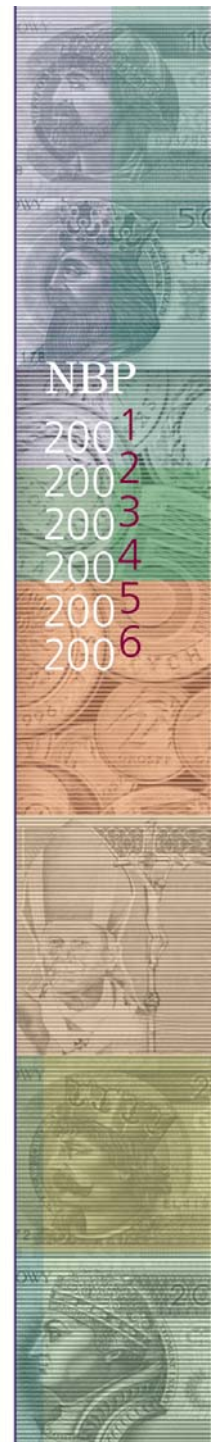
- Od końca 2000 r. do końca 2006 r. **oficjalne aktywa rezerwowe wzrosły** z 27,5 mld USD do 48,5 mld USD, (o 76 proc.), a w przeliczeniu na euro z 29,5 mld do 36,8 mld (o 25 proc.)
- **Dochodowość z inwestowania rezerw** w poszczególnych latach mieściła się w przedziale **2,3–6,5 proc.**
- **Zmiany w zarządzaniu rezerwami dewizowymi:**
 - powołano Komitet Inwestycyjny Rezerw Dewizowych i Departament Zarządzania Ryzykiem Finansowym,
 - poszerzono zakres wykorzystywanych instrumentów inwestycyjnych
 - stworzono własny portfel porównawczy,
 - wprowadzono nowoczesne oprogramowanie do celów inwestycyjno–analitycznych oraz księgowych.
- Dzięki tym zmianom **usprawniono zarządzanie rezerwami i ograniczono ryzyko inwestycji.**

Narodowy Bank Polski 2001–2006

Emisja pieniądza

- W latach 2001–2006 wzrosła wielkość emisji **monet kolekcjonerskich**, której celem jest upowszechnianie wiedzy o historii i kulturze Polski, a także budowa rynku kolekcjonerskiego. Polskie monety zdobyły cztery prestiżowe **międzynarodowe nagrody**.
- NBP rozpoczął emitowanie specjalnych serii monet dwuzłotowych powszechnego obiegu ze stopu Nordic Gold służących promocji społeczności lokalnych:
 - Od stycznia 2004 roku do kwietnia 2005 roku wyemitowano 16 monet tworzących serię **Herby województw**,
 - we wrześniu 2005 roku NBP rozpoczął emisję serii **32 historyczne miasta w Polsce**
- W 2005 r. przy Zarządzie NBP powołano organ doradczy – Radę Historyków, opiniującą zgłaszane do NBP inicjatywy emisyjne monet o tematyce historycznej.
- W 2006 r. NBP wyemitował pierwszy w historii polskiego pieniądza **banknot kolekcjonerski** upamiętniający pontyfikat papieża Jana Pawła II.

Narodowy Bank Polski 2001–2006

Obsługa budżetu państwa

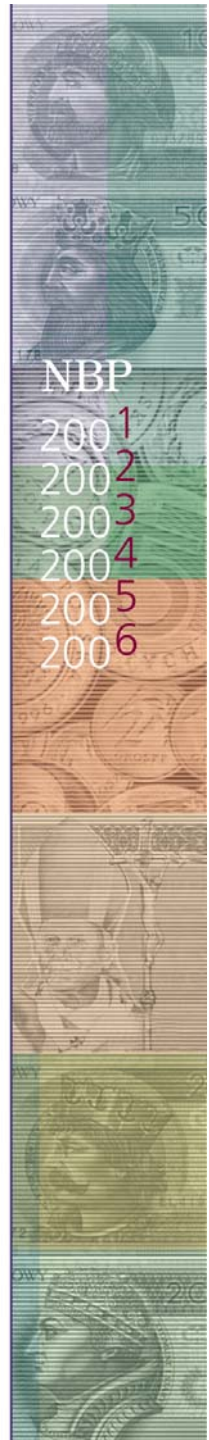
- NBP pełni funkcję agenta emisyjnego i agenta finansowego rządu oraz prowadzi rachunki budżetu państwa.
- **16 oddziałów okręgowych NBP** obsługuje około **3 500** posiadaczy rachunków, dla których prowadzonych jest około **15 400 rachunków**
- W latach 2001–2006 NBP wprowadził:
 - system Bankowości Elektronicznej **enbepe**, umożliwiający niemal wszystkim posiadaczom rachunków budżetowych (instytucjom publicznym) przekazywanie poleceń przelewu i składanie innych dyspozycji z rachunków w postaci elektronicznej. W tym zakresie od 2003 roku NBP ma certyfikat zgodności systemu zarządzania jakością z normą **ISO 9001:2001**;
 - połączenia **Business to Business (B2B)**, łączące Zintegrowany System Księgowy NBP z systemami informatyczno–księgowymi Ministerstwa Finansów.

Narodowy Bank Polski 2001–2006

System płatniczy

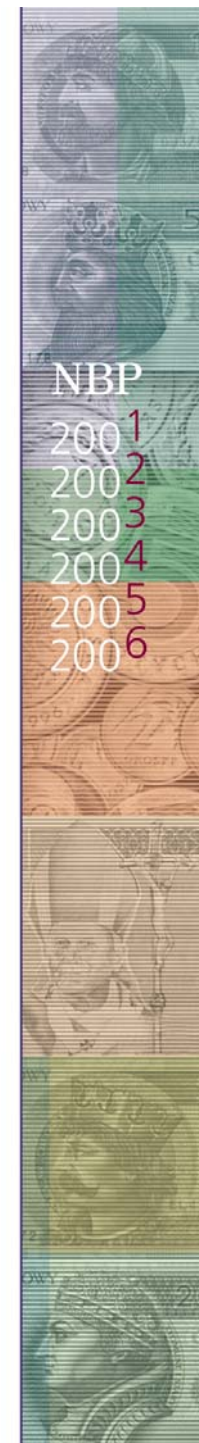
- W NBP zbudowano system **SORBNET-EURO**, umożliwiający dokonywanie w czasie rzeczywistym rozrachunku w euro zarówno płatności krajowych, jak i transgranicznych. Dzięki temu:
 - radykalnie **skrócono czas rozrachunku** między bankami,
 - **obniżono koszty realizacji transakcji** (dla banków od kilku do kilkudziesięciu razy,)
 - **zwiększono poziom bezpieczeństwa** realizacji płatności.
- SORBNET EURO od marca 2005 r. jest częścią paneuropejskiego systemu TARGET. **NBP jako pierwszy spośród banków centralnych nowych państw członkowskich** Unii Europejskiej stał się pełnoprawnym uczestnikiem systemu TARGET, umożliwiając w ten sposób bezpośrednie połączenie polskiej infrastruktury rozliczeniowej z infrastrukturą funkcjonującą w innych krajach UE.
- W maju 2005 r NBP przystąpił do paneuropejskiego systemu STEP2, umożliwiając uruchomienie rozliczeń **detałicznych płatności transgranicznych w euro** przez system EuroELIXIR, prowadzony przez Krajową Izbę Rozliczeniową.

Narodowy Bank Polski 2001–2006

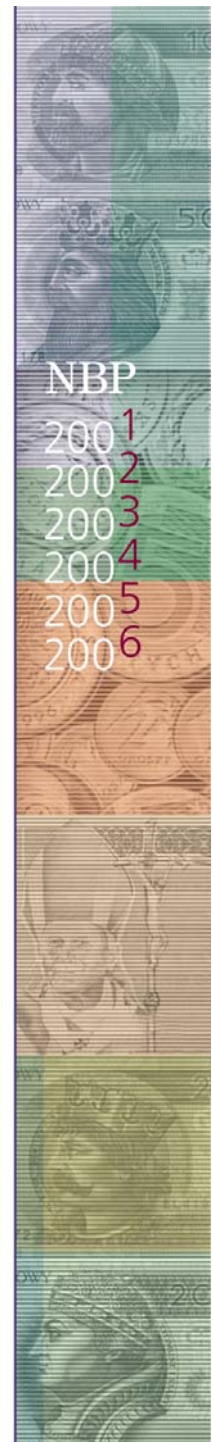
System płatniczy – cd.

- NBP systematycznie rozbudowuje **system SORBNET (do rozliczeń w złotych)** o nowe funkcje i pracuje nad zwiększeniem jego bezpieczeństwa. M.in. rozszerzono zakres rozliczanych operacji, wprowadzając możliwość realizacji zleceń klientów banków.
- Stale **rośnie liczba i wartość zleceń** realizowanych w tym systemie:
 - **Liczba transakcji** na rachunkach bieżących banków wzrosła z około 538 tys. operacji w 2001 roku do 1 091 tys. operacji w 2005 roku, co oznacza wzrost o **102,8 proc.**
 - **Łączna wartość** przeprowadzanych transakcji wzrosła z 11,6 bln zł w 2001 roku do 24,9 bln zł w 2005 roku, czyli o **114,7 proc.**
 - Od stycznia do października 2006 r. w systemie SORBNET zrealizowano 1 047 tys. zleceń o wartości 29,6 bln zł.

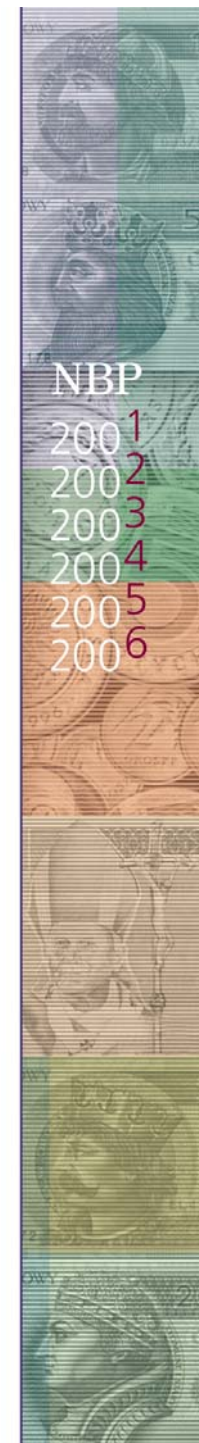
Informacja i edukacja

- NBP **zdecydowanie rozwinął** istniejące formy działalności informacyjnej oraz znacznie poszerzył jej zakres:
 - zwiększono intensywność **kontaktów z mediami**, min. przez konferencje prasowe i komunikaty
 - rozpoczęto organizację corocznych **Dni Otwartych NBP** w Centrali i oddziałach okręgowych, od maja 2004 do końca 2006 r. placówki NBP zwiedziło **blisko 90 tys. osób**.
 - rozbudowano **stronę internetową**. W latach 2001–2006 liczba wizyt internautów na stronie www.nbp.pl wzrosła **z 850 tys. do ponad 10,6 mln** miesięcznie.
- NBP uruchomił i rozwinął na dużą skalę **Program Edukacji Ekonomicznej**, którego celem jest:
 - informowanie o roli i zdaniach banku centralnego,
 - popularyzowanie wiedzy nt. m.in. mechanizmów wolnego rynku, systemu finansowego, w tym bankowego, przedsiębiorczości,
 - pokazywanie możliwych źródeł tej wiedzy i sposobów ich wykorzystania.

Informacja i edukacja - cd

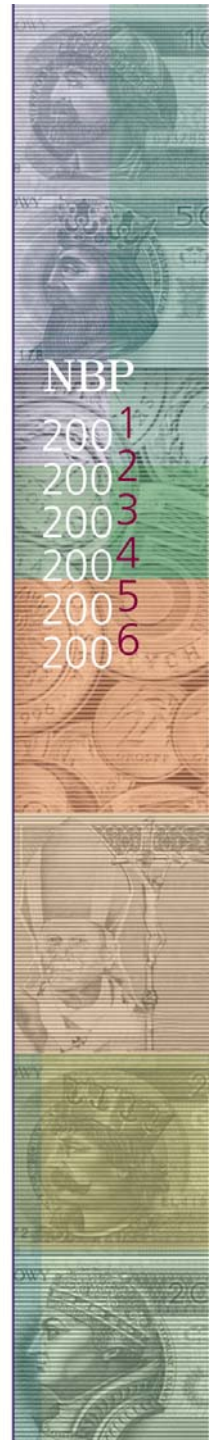
- Beneficjenci Programu Edukacji Ekonomicznej to m.in. **kilka tysięcy nauczycieli** przedmiotów ekonomicznych i **kilkaset tysięcy** ich **uczniów**, studenci, dziennikarze, przedsiębiorcy.
- NBP uruchomił w 2003 roku **Portal Edukacji Ekonomicznej** www.NBPortal.pl - jedyne w Polsce tak kompleksowe narzędzie zdobywania wiedzy ekonomicznej w przez internet. Do końca 2006r. skorzystało z niego około **2,8 mln użytkowników**, a średnio w miesiącu odwiedza go 200 tys. internautów.
- Z doświadczeń NBP korzystają inne banki centralne. W 2006 roku w NBP powstał **internetowy bank zasobów edukacji ekonomicznej** – Economic Education Resource Bank. Jest to anglojęzyczny serwis, dzięki któremu już **ponad 50 banków centralnych** wymienia się uwagami i doświadczeniami z realizacji projektów edukacyjnych.

Narodowy Bank Polski 2001–2006

Zarządzanie

- **W zarządzaniu NBP w latach 2001–2006 wprowadzono:**
 - planowanie strategiczne,
 - zarządzanie projektami,
 - zarządzanie jakością
 - systemy zarządzania ryzykiem operacyjnym i finansowym.
- **Zmiany te umożliwiły:**
 - precyzyjne wytyczanie celów strategicznych na najbliższe lata,
 - dokładniejsze planowanie zadań przez departamenty
 - bieżąca kontrola realizacji zadań i lepsze zarządzanie zasobami.
- **System zarządzania ryzykiem finansowym** pozwolił na oddzielenie większości funkcji związanych z zarządzaniem tym ryzykiem od bieżących decyzji operacyjnych oraz wprowadził monitoring transakcji wykonywanych przez NBP.
- **System zarządzania ryzykiem operacyjnym** umożliwił bardziej skuteczne zapobieganie stratom operacyjnym oraz ograniczył ryzyko reputacyjne.

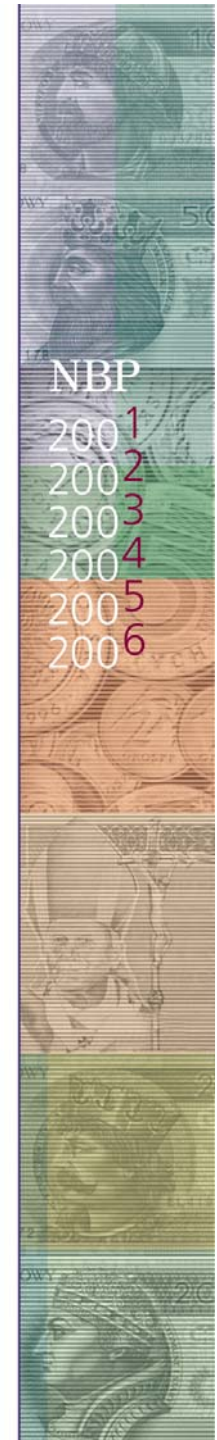

Narodowy Bank Polski 2001–2006

Reorganizacja

- W latach 2001-2006 dokonano zmian organizacyjnych w Centrali i sieci terenowej NBP stosownie do zmieniających się zadań. W wyniku tych działań:
 - zwiększono przejrzystość struktury i sprawność działania NBP,
 - dostosowano strukturę terenową NBP do podziału administracyjnego kraju **zmniejszając sieć terenową z ponad 50 do 16 placówek**,
 - obniżono **zatrudnienie z 6 321 do 4 448 etatów, czyli prawie o 30 proc.**, a **koszty** działania banku **o ponad 10 proc.**
- Po reorganizacji przekazano nieodpłatnie lub sprzedano nieruchomości o wartości rynkowej ponad 172 mln zł.
- Znaczna część majątku likwidowanych placówek została przekazana na rzecz Skarbu Państwa, m.in. sądom i prokuraturom – łącznie **22 budynki** o wartości rynkowej ponad 85 mln zł

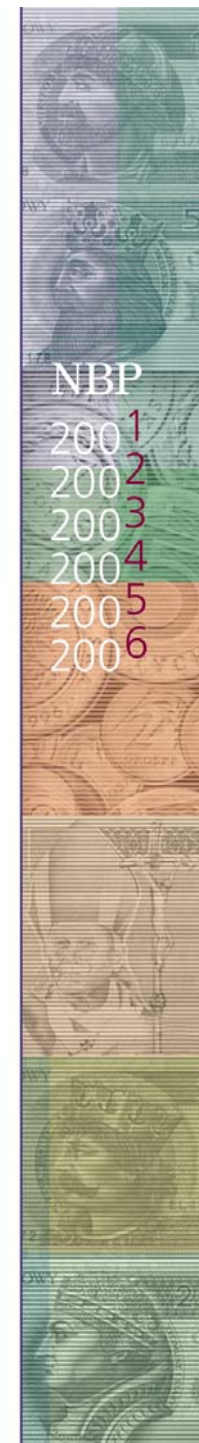
Narodowy Bank Polski 2001–2006

Podsumowanie zmian w NBP w latach 2001-2006

- Zmiany:
 - reorganizacja,
 - nowoczesne metody zarządzania i organizacji pracy,
 - nowoczesne technologie,
 - najlepsi specjaliści.
- Efekty:
 - wzrost efektywności na wszystkich obszarach działań,
 - zmniejszenie kosztów działania o ponad 10 proc.
- Narodowy Bank Polski to instytucja:
 - sprawna i skuteczna
 - z profesjonalną kadrami
 - wyznaczająca standardy
 - otwarta i nowoczesna.

Narodowy Bank Polski 2001–2006

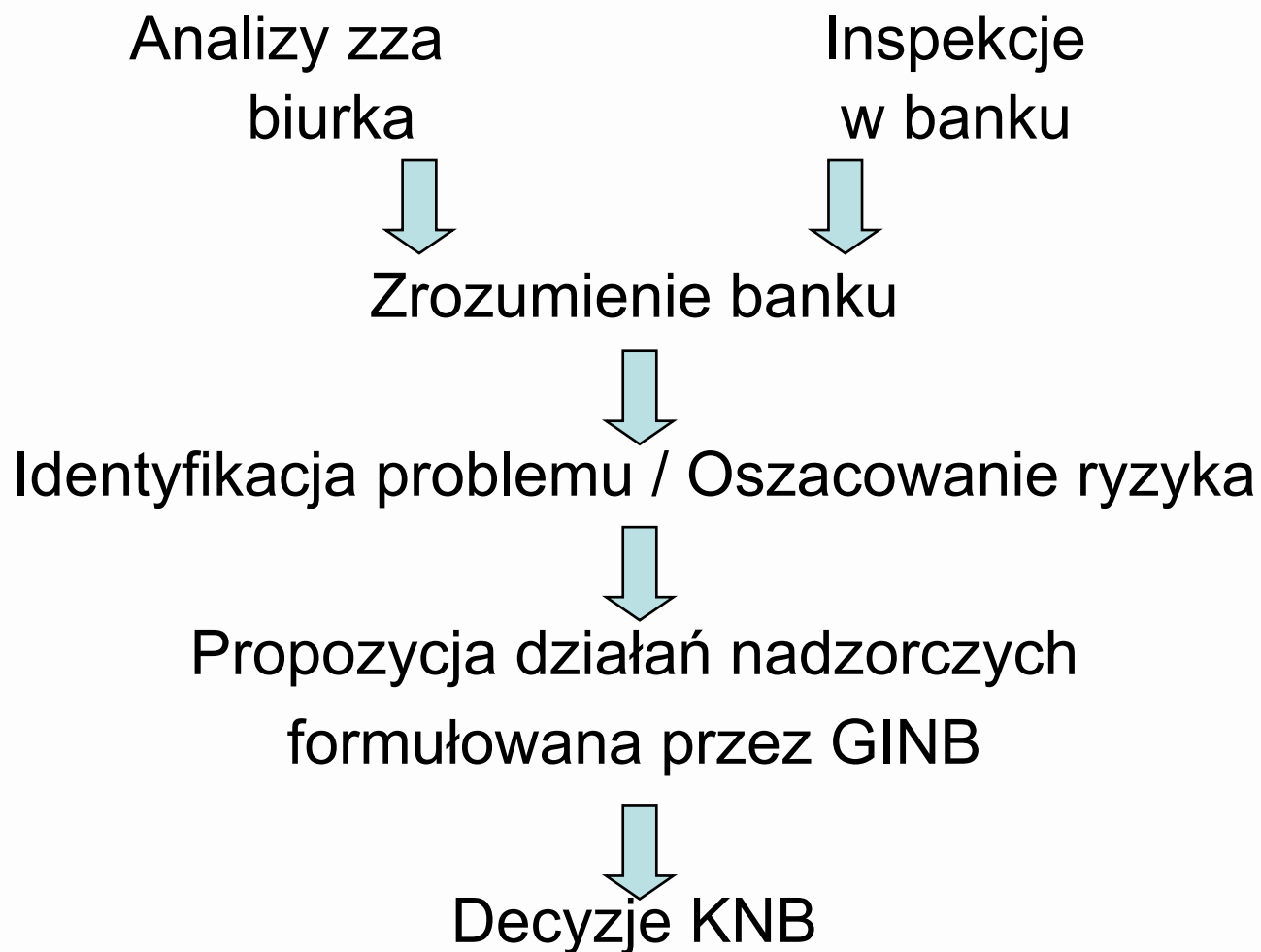
Nadzór bankowy 1989–2006

198⁹ 199⁰ 199¹ 199² 199³ 199⁴ 199⁵ 199⁶ 199⁷ 199⁸ 199⁹ 200⁰ 200¹ 200² 200³ 200⁴ 200⁵ 200⁶

NBP

Narodowy Bank Polski

Proces nadzoru nad bankami

Nadzór bankowy 1989–2006

Przejrzystość procedur stosowanych w nadzorze bankowym

- **Każda decyzja** podejmowana w trybie nadzoru **poprzedzana** jest dokonywaną przez GINB **analizą** jej merytorycznego uzasadnienia,
- Rozpatrywanie indywidualnych spraw banków odbywa się na podstawie **Kodeksu postępowania administracyjnego** oraz zgodnie z procedurami wewnętrznymi, których celem jest zapewnienie jednolitości, obiektywności i rzetelności podejścia,
- Zgodnie z **międzynarodowymi standardami**, wszystkie decyzje podejmowane przez nadzór mogą być poddane kontroli sądowej,
- Banki informowane są o stosowanych przez nadzór bankowy procedurach, zarówno w zakresie analitycznym, jak i inspekcyjnym (system ocen punktowych),
- Stosowane procedury nadzorcze podlegają wewnętrznej kontroli w GINB oraz w NBP.

Nadzór bankowy 1989–2006

Efekty działań nadzoru

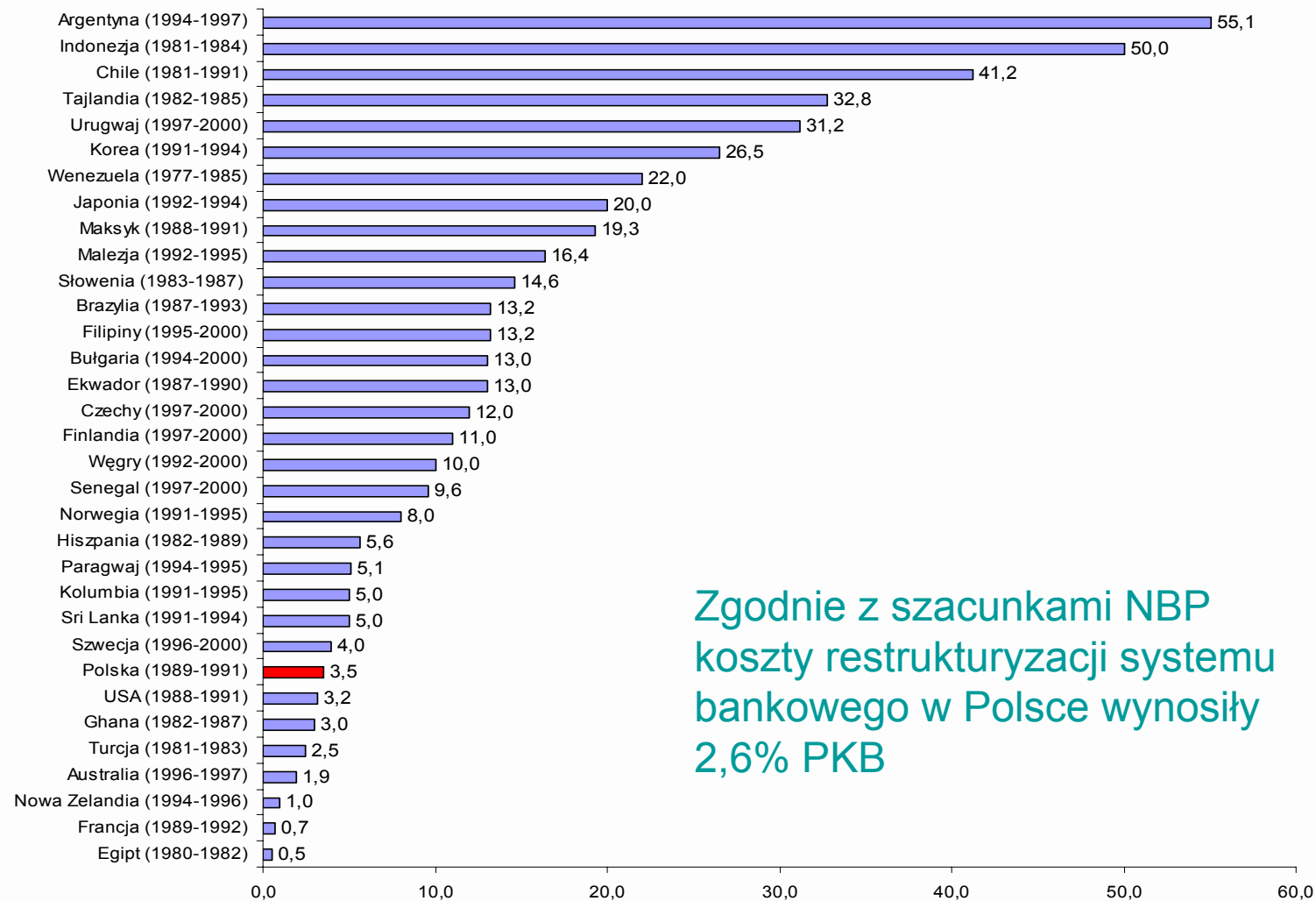
- **1027 banków spółdzielczych oraz 66 banków komercyjnych** było zobowiązanych do realizacji **programów naprawczych**,
- Ustanowiono zarządy komisaryczne w bankach:
 - komercyjnych - 22,
 - spółdzielczych - 13,co pozwoliło na **uratowanie depozytów** klientów łącznie **na kwotę 3,9 miliarda zł**,
- Nastąpiła poprawa bezpieczeństwa działania banków oraz sektora bankowego w wyniku zobowiązania banków do działań łączeniowych oraz pozyskania inwestorów.

Nadzór bankowy 1989–2006

Koszty restrukturyzacji systemów bankowych w wybranych krajach jako % PKB

według Patrick Honohan and Daniela Klingebiel „Controlling the Fiscal Costs of Banking Crises”
World Bank Discussion Paper No. 428

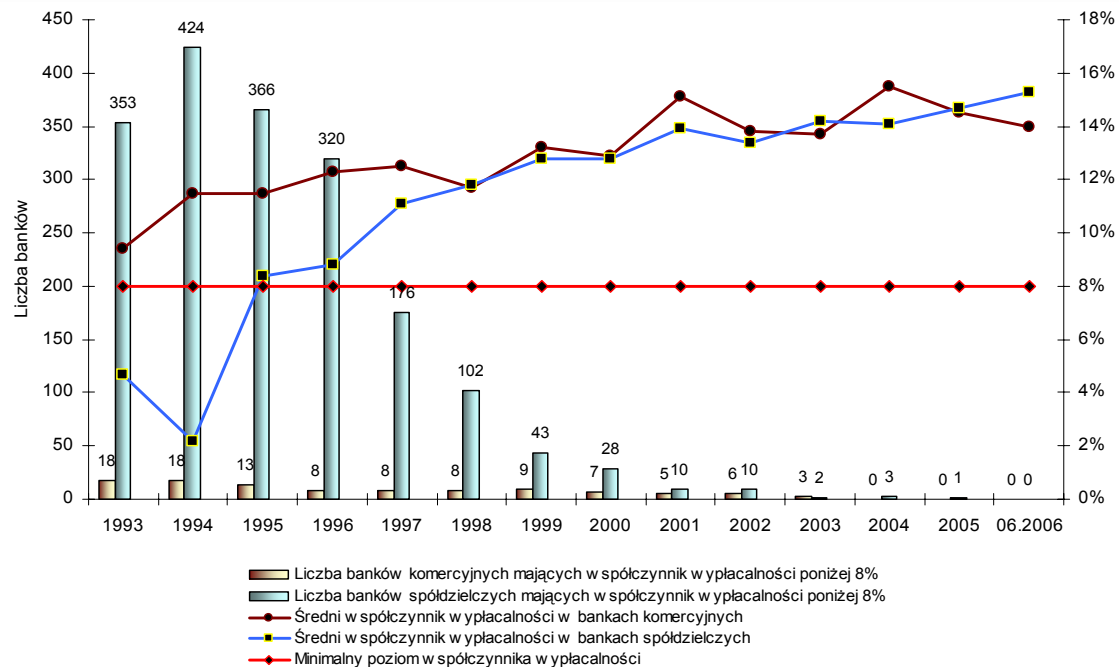

Zgodnie z szacunkami NBP
koszty restrukturyzacji systemu
bankowego w Polsce wynosiły
2,6% PKB

Nadzór bankowy 1989–2006

Współczynnik wypłacalności banków

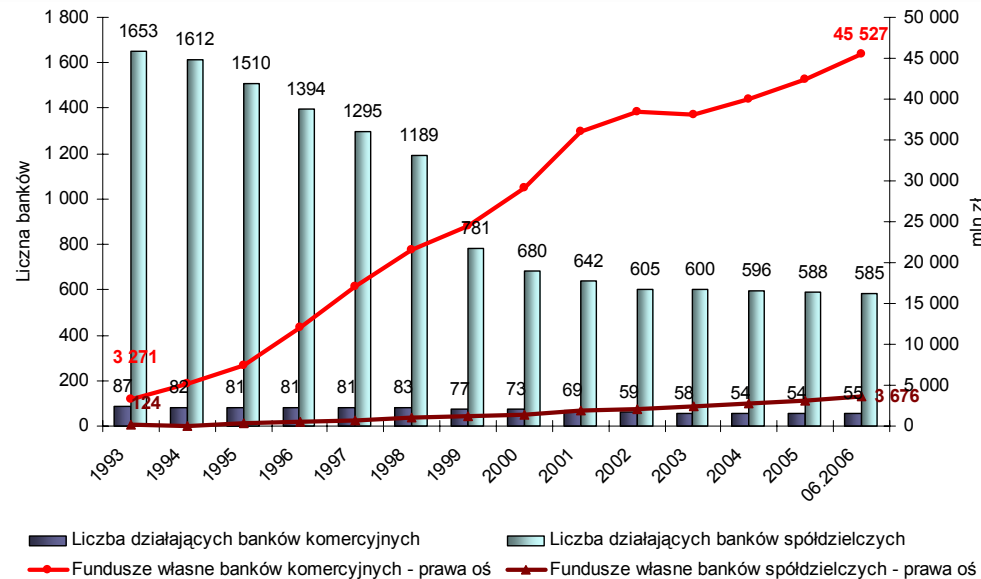

- Od 1993 r. średni współczynnik banków komercyjnych wzrósł o 4,6 p.p. do poziomu 14%, natomiast banków spółdzielczych o 10,6 p.p. do 15,3%.
- Obecnie **wszystkie banki** mają współczynnik wypłacalności na poziomie **ponad 8%**.

Nadzór bankowy 1989–2006

Fundusze własne banków komercyjnych i spółdzielczych

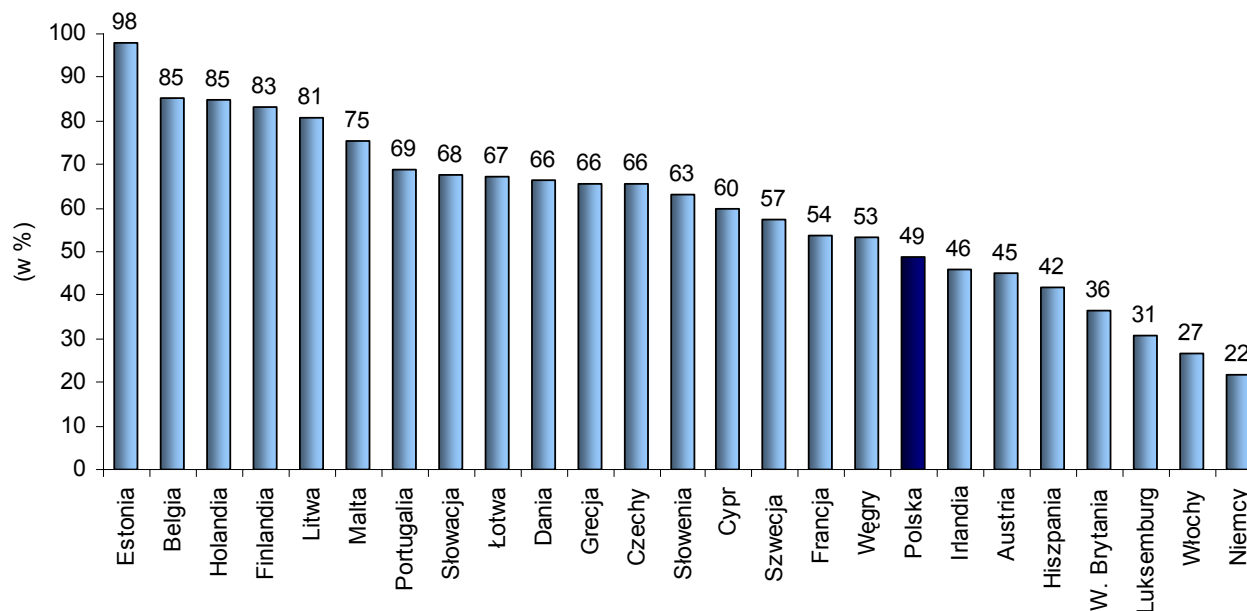
Od 1993 do końca czerwca 2006 r. **fundusze własne banków wzrosły o 45 808 mln zł, tj. o 1 349%**, w tym:

- banków komercyjnych o 42 256 mln zł, tj. o 1 292%,
- banków spółdzielczych o 3 552 mln zł, tj. o 2 865%.

Nadzór bankowy 1989–2006

Udział 5 największych banków w aktywach sektora bankowego w 2005 r.

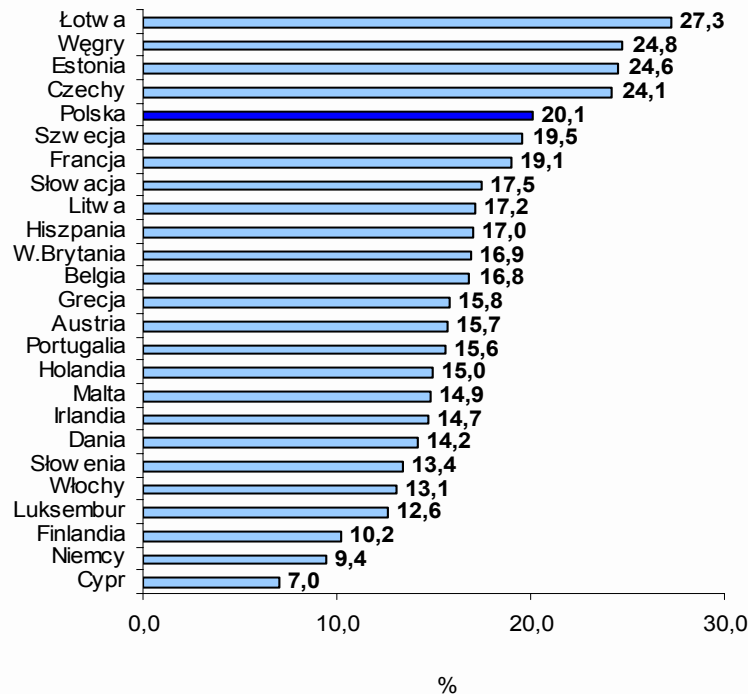
- Aktywa 5 największych polskich banków stanowią 49% aktywów sektora.
- Wskaźnik ten należy do niższych w porównaniu z innymi krajami UE.

Nadzór bankowy 1989–2006

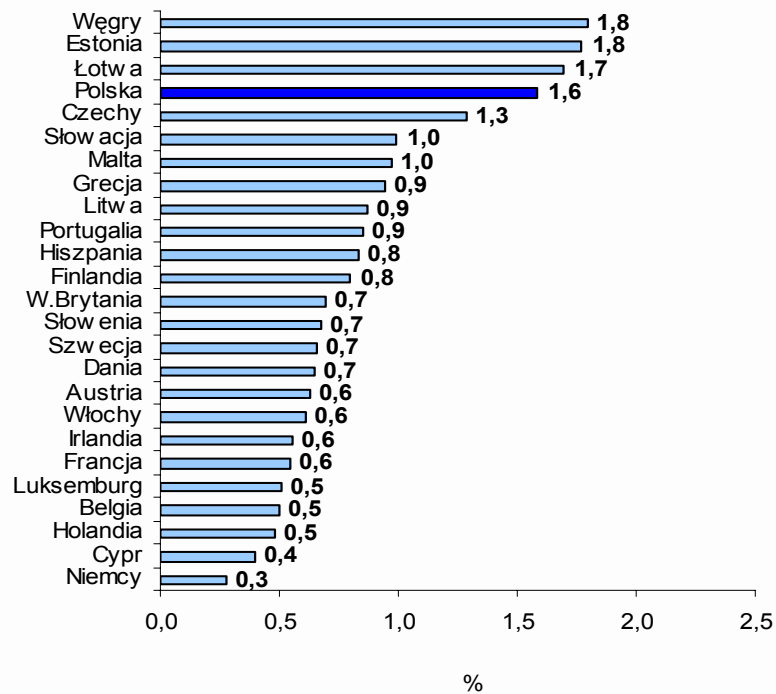

Wskaźniki efektywności aktywów (ROA) i kapitałów (ROE) polskiego sektora bankowego na tle innych krajów

ROE w 2005 r.

ROA w 2005 r.

Źródło: EU Banking Sector Stability, ECB November 2006

W porównaniu do innych krajów Unii Europejskiej polski sektor bankowy ma wysokie wskaźniki rentowności aktywów i kapitału.

Nadzór bankowy 1989–2006

